

[Sebepochopení a seberealizace člověka]

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:[Příležitostné poznámky, 1967]

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 16. 7. 1967
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 16. 7. 1967

[Sebepochopení a seberealizace člověka]

(neděle) 16. 7. 67

Člověk se pokouší svou situaci nějak artikulovat. Všechno, co člověk dělá, znamená (je) jeho seberealizaci nebo artikulaci jeho sebepochopení. Je součástí lidského sebepochopení, že za autentičtější seberealizaci považuje buď tu, která neprochází sebepochopením, anebo naopak tu, která je sebepochopením ovlivňována až koncipována (a řízena). Ale pouze taková praxe, která je vědomě rozvrhována, je důstojná člověka; proto také člověk musí nějak rozvrhovat i své lidství, svou lidskost. Člověk je člověk právě do té míry, do jaké je schopen sám sebe realizovat jako svůj vlastní projekt. Ale takový projekt ovšem nemůže být libovolný, nýbrž musí respektovat řadu skutečností a vrstev skutečnosti, bez nichž je seberealizace člověka jako člověka právě tak málo možná jako bez prostředkujícího sebevědomí a sebeprojektu. Tuto skutečnost a její vrstvení, její strukturování koncipuje člověk rovněž jako součást své seberealizace; koncipuje ji jako *svůj svět*. Vykročení z tohoto „vlastního světa“, resp. „osvětí“ je možné jen jako revize struktury seberealizace člověka v tomto osvětí, tj. jako strukturální proměna jeho pobytu na světě. Pobyt na světě se však realizuje právě jen jako změna struktury pobytu; jinými slovy: člověk se uskutečňuje pouze přesahováním sebe sama. Člověk žije z nového, a tedy z budoucnosti. Osvětím člověka není tedy jenom to, co je dáno, co je, ale také to, co ještě není, co teprve bude, co se má stát, co má být.

670716